

[Elgaard.]

med den gældende Huslejelovs Bestemmelser som Baggrund er foretaget dels fra Husjerside og dels fra Lejerside. For een Ting kan man fastslaa til Fuldkommenhed, og det er, at Befolkningen i København—Frederiksberg benytter i fuld Udstrækning den Mulighed, som Nybyggeriet giver til at flytte fra gamle Lejligheder og ud i nye. Det er jo en Kendsgerning, at selv om vi tager de sidste Aar, hvor Byggeriet har været allerstørst, viser det sig, at nye Lejligheder ret hurtigt alle bliver lejet ud. Denne Udvikling tilkendegiver i hvert Fald, at Befolkningen ønsker at komme til at bo under de bedre, mere hygiejniske, mere tilfredsstillende Forhold, som er i de nye Lejligheder fremfor i de gamle.

Derfor vil jeg sige til den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, at jeg finder, at hans Eksempler er værdiløse paa nuværende Tidspunkt for Rigsdagens Medlemmer, da det er Rigsdagens Medlemmer fuldkommen umuligt paa nogen som helst Maade at dømme i de af det ærede Medlem nævnte Sager. Saadanne Eksempler kan man fremføre, men man kan ikke forlange, at Rigsdagens Medlemmer skal bøje sig for dem. Det vilde derfor have været meget, meget bedre, hvis den ærede Ordfører i sin Tale havde givet Rigsdagen et klart Billede af, hvorledes den sig nærmende Opsigelsesfrihed paa nuværende Tidspunkt har aftegnet sig baade med Hensyn til Lejernes Stilling til Opsigelse og med Hensyn til Ejernes Stilling til Opsigelse. Det vilde jo heller ikke have været i Strid med Kendsgerningerne, hvis det ærede Medlem havde sagt, at der foreligger andre Aarsager i Tilfælde, hvor Huslejestigning ønskes, som kan motivere dette i større eller mindre Udstrækning. Jeg vil derfor gerne sige baade til Ministeren og til Ordførerne for Regeringspartierne, at der maa virkelig vedrørende dette Forhold, man nu ret ekstraordinært ønsker at fortsætte Lovgivningen for, foreligge andre Motiveringer og bedre Motiveringer end dem, der er anført paa nuværende Tidspunkt, for at man kan opfordre Rigsdagen til at gennemføre dette lille Lovforslag.

Man anfører det ringe Tal af ledige Lejligheder, og det er jo alt for sandt, at Tallet er ringe. Men den højtærede Indenrigsminister har jo lidt den mærkelige Skæbne i denne Sag, at i alle de Aar, hvor den højtærede Indenrigsminister har ordnet Boligsørgsmaalet, specielt for Hovedstadens Vedkommende, er der foregaaet den saare uheldige Udvikling — uheldig for alle de Mennesker, der skal leje Lejlighed —, at

jo mere den højtærede Indenrigsminister har ordnet, jo daarligere har hele Spørgsmaalet udviklet sig, saaledes at der er et mindre Antal ledige Lejligheder i Dag, end der praktisk talt har været paa noget andet Tidspunkt, hvor den højtærede Indenrigsminister har haft denne Sag i sin Haand. Derfor har jeg ingen Tillid til, at den højtærede Indenrigsministers Forhaabninger om i Løbet af forholdsvis kort Tid at naa frem til et betydeligt større Antal ledige Lejligheder vil ske Fyldest, ligesom jeg heller ingen Tillid har til, at man, selv om man fra det offentlige Side sætter ind med en betydelig økonomisk Støtte til Boligbyggeriet under de forskellige Former, vil skabe et stigende Overtal af ledige Lejligheder. Naar ikke det, man foretager sig fra Lovgivningsmagts Side i denne Sag, resulterer i, at ikke alene det offentlige interesserer sig for Byggeriet, men ogsaa andre Parter, saa naar man slet ikke det Maal, man skulde naa paa dette Omraade, nemlig at man for hvert Aar, der gik — og det gælder i udpræget Grad for Hovedstaden —, fik et jævnt stigende Antal Lejligheder opført.

Ser vi paa Stillingen i Dag, er Forholdet jo dette, at Boligbyggeriet i Dag er betydelig mindre, end det har været blot for et Aar siden, og endnu langt mindre end for enkelte Perioder, skal vi sige i den sidste halve Snes Aar. Hvis jeg ser paa den Statistik, der foreligger officielt tilgængelig saa sent som op til Maj 1938, saa er, hvad man kan se af Statistikken for i Brug tagne Lejligheder, for anmeldte Lejligheder og for Lejligheder under Opførelse, Situationen i dette Øjeblik den, at der er mellem 30 til 40 pCt. færre Lejligheder under Opførelse, end der har været for faa Aar siden. Hvordan kan da den højtærede Indenrigsminister tro, at naar denne Bestemmelse vedrørende Opsigelsesretten forlænges 1 Aar, saa skulde man være naaet frem til tilfredsstillende Forhold paa dette Omraade? Det er nemlig udelukket. Og selv om man kan støtte dette Haab paa, at der med Hensyn til Byggemateriale paa en Række ikke ubetydende Omraader er sket et ikke ringe Prisfald, saa ved Ministeren — maaske meget bedre end jeg —, at denne forholdsvis betydelige Støtte for Byggeriet til Dels og maaske helt ophæves af de stigende Omkostninger for Byggeriet paa andre Omraader.

Under disse Betingelser kan jeg ikke se, at den højtærede Indenrigsminister kan fremsætte en antagelig Begrundelse for Rigsdagens Medlemmer til at gennemføre